

Burgelijkheid venijnig belicht in Tante Patent

Theater: Tante Patent, door Firma Rieks Swarte (8+). Naar de krantenstrip van Annie M.G. Schmidt. Tournée: t/m 6 jan. Inl.: 023-5530522 of www.firmarieksswarte.nl

Door ISABELLA STEENBERGEN
Wat kinderboekenschrijver Annie M.G. Schmidt op papier kon, kan Firma Rieks Swarte moeiteloos evenaren op het toneel. Zo blijkt uit de familievoorstelling *Tante Patent*, naar de gelijknamige krantenstrip van Schmidt uit de jaren zestig. Hartverwarmende kinderlijke logica, doorregen met de nodige 'grimlachjes' – dat is het basisrecept van deze door mensen en poppen bevolkte voorstelling. Met voelbaar genoegen zet theatermaker Rieks Swarte al zijn venijn in om de Hollandse kleinburgerlijkheid omver te trappen. Daarin slaagt hij wonderwel. De spanning en de humor van het stuk zitten in de brisante tegenstelling tussen theekrans en knuppel, tussen krulspeld en berenvel.

De keurige Tante Patent (Ferdinand Janssen), woonachtig in een keurige straat met andere keurige mensen, vindt onder de perenboom in haar tuin een vaas. Hij is wel antiek, maar lang niet artistiek. Tante Patent schenkt de vaas aan Dokter Virus (Rogier in 't Hout), en krijgt diezelfde nacht nog bezoek van pop De Grote Sof, een brute Batavier, naarstig op zoek naar zijn 'offervat'.

Als De Grote Sof het laat donde-

ren en bliksemen, of als er aan de kruimelschone ontbijttafel van Tante Patent een fluitketel begint te gillen, zie je de acteurs om de beurt achter een versterkte microfoon staan. De bezieling van de poppen, het vocale geluidsdecor – het is allemaal zichtbaar mensenwerk. En ook duwen, dragen en rollen de acteurs voortdurend rekwisieten en decorstukken op. Bewust onverhuld. Het is alsof Swarte het tijdens de uitvoering met een rode pen wil onderstrepen: kijk, jongens, het is allemaal theater.

Tante Patent is in de bewerking van Rieks Swarte een onweersaanbare voorstelling, wat vooral te danken is aan de overrompende eenvoud. Die zit niet alleen in de regie, maar ook – en vooral – in het wondermooie decor. In de avontuurlijke pogingen de oude vaas weer te bemachtigen, wagen Tante Patent en de Grote Sof zich als miniatuurpoppen door een miniatuurstad bij nacht. De wind waait, dorre bladeren ritselen.

Beeldend hoogtepunt van de voorstelling is het huis van Tante Patent. Een laken wordt aan vier punten opgetrokken, uit de plooiën en kreukels ontvouwen zich twee verdiepingen. Parmantig dribbelt Tante Patent langs haar meubeltjes uit de jaren vijftig. Nu eens in zwarte lijnen op het witte doek getekend, dan weer van kleurrijker bordkarton. Kraakheldere burgertrots. Tante Patent is een must voor iedereen ouder dan acht.